

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2381

Vragen van het lid **Paternotte** (D66) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *de gang van zaken bij omroep Ongehoord Nederland* (ingezonden 6 augustus 2024).

Antwoord van Minister **Bruins** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 29 augustus 2024)

Vraag 1

Hoe beoordeelt u, als systeemverantwoordelijke voor het omroepbestel en de Mediawet, het gegeven dat in de afgelopen twee dagen vanuit de Raad van Toezicht (RvT), presentatoren, medewerkers en directeur van Ongehoord Nederland (ON) jegens elkander beschuldigingen zijn geuit van – onder andere – racisme, antisemitisme, seksisme, machtsmisbruik, intimidatie en nepotisme?

Antwoord 1

Ik heb de berichtgeving over Ongehoord Nederland gezien en ik maak mij zorgen over de sociale veiligheid van medewerkers en over de beschuldigingen die zijn gedaan. Alle medewerkers van de publieke omroep hebben recht op een veilige werkomgeving, waarin zij hun journalistieke werk kunnen doen. De werkgever heeft hier zorg voor te dragen. Grensoverschrijdend gedrag, discriminatie, racisme en ander onwenselijk gedrag, is niet acceptabel en moet binnen de publieke omroep krachtig worden bestreden. Integer handelen van iedereen, zowel bestuurders, toezichthouders en medewerkers, is essentieel voor de onafhankelijkheid, integriteit en betrouwbaarheid van de omroep.

Vraag 2

Welke acties heeft u tot nu toe ondernomen en met wie heeft u exact gesproken om opheldering te krijgen over de gang van zaken bij ON?

Antwoord 2

Het is hier aan de Raad van Toezicht als werkgever om op te treden en aan het Commissariaat voor de Media (hierna: commissariaat) om toezicht te houden. Ik heb van het commissariaat begrepen dat de kwestie bekend is en de volle aandacht heeft van het commissariaat. Ik ben stelselverantwoordelijk en heb geen rol in deze specifieke kwestie. Het voorkomen van directe politieke inmenging is, gezien de onafhankelijkheid van de publieke omroep, een belangrijke pijler onder onze rechtsstaat.

Vraag 3

Wat bent u – met inachtneming van uw verantwoordelijkheid – voornemens om te gaan doen om helderheid te krijgen ten aanzien van de in de publiciteit gebrachte ontwikkelingen en beschuldigingen?

Antwoord 3

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat holocaustontkenning door een (waarnemend) hoofdredacteur, waar directeur Karskens in zijn reactie gewag van maakt, een historisch dieptepunt van moraliteit bij de publieke omroep zou zijn en bent u bekend met antisemitische uitingen en holocaustontkenning van één of meerdere medewerkers van Ongehoord Nederland, zoals gemeld in de reactie van Karskens op diens schorsing? Zo nee, bent u bereid specifiek te laten onderzoeken of hier van sprake van is of is geweest?

Antwoord 4

Holocaustontkenning is verwerpelijk en kan nooit worden geaccepteerd. Alle verantwoordelijken binnen de omroep dienen hun verantwoordelijkheden te kennen en te nemen, voorbeeldgedrag te tonen en te zorgen dat iedereen binnen de omroep functioneert binnen de grenzen van de wet. Het is aan de omroep om eventueel onderzoek en/of aangifte te doen. Het is vervolgens in algemene zin aan het Openbaar Ministerie om te beoordelen of er sprake is van mogelijk strafbare feiten en of vervolging opportuun is.

Vraag 5

Klopt het dat na het vertrek van zakelijk directeur Klever jongstleden juli haar dochter haar takenpakket heeft overgenomen? Zo ja, hoe beoordeelt u deze opvolging en kunt u aangeven hoe deze opvolging zich verdraagt met de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021, waarin het «voorkomen dat persoonlijke belangen met die van de mediaorganisatie verstrengeld raken» een kernprincipe vormt?¹

Antwoord 5

De Gedragscode Integriteit Publieke Omroep is duidelijk over het feit dat moet worden voorkomen dat persoonlijke belangen met die van de mediaorganisatie verstrengeld raken. Bestuurders horen benoemd te worden op basis van duidelijke openbare profielen, vereiste deskundigheid en competenties. Het is aan de Raad van Toezicht deze specifieke situatie te beoordelen, eventueel maatregelen te nemen om belangenverstrengeling en politieke beïnvloeding te voorkomen en te motiveren waarom er anders gehandeld wordt dan de Gedragscode aangeeft. Het commissariaat houdt toezicht op de naleving van de Gedragscode. Ik heb begrepen dat de kwestie de volle aandacht heeft van het commissariaat.

Vraag 6

Kunt u specifiek ingaan op het verwijt van medewerkers van ON dat voormalig zakelijk directeur Klever tegenover de RvT zich onwaarachtig zou hebben geuit en wat gaat u doen om te zorgen dat helderheid komt en twijfels kunnen worden weggenomen over de rol van de zakelijk directeur in deze, aangezien zij tot een maand geleden de primaire verantwoordelijkheid had voor de bedrijfsvoering?²

Antwoord 6

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 7

Kunt u bevestigen of ontkennen dat de directeur van ON rondom de vorming van het huidige kabinet de redactie zou hebben geïnstrueerd de nieuwe regering met een «jubelstemming» te onthalen en niet meer kritisch te

¹ gedragscode_integriteit_publieke_omroep_2021_1_2c0dbcf19c.pdf (bijnpo.nl)

² NRC, 4 augustus 2024, Medewerkers zeggen: Arnold Karskens bedreigt het voortbestaan van Ongehoord Nederland – NRC

berichten over PVV, VVD, NSC en BBB en hoe komt dit bericht op u over, mede in het licht van het feit dat de huidige Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp met ON-merchandise verscheen bij haar kennismaking met de Minister-President en zich bovendien door de heer Karskens liet vergezellen bij haar hoorzitting?

Antwoord 7

Het is niet aan mij om te reageren op genoemde berichten, die ik overigens ook niet kan verifiëren. Verder ga ik ook niet over het gedrag van een collega-minister.

Vraag 8

Hoe verhoudt een dergelijke instructie of suggestie om geen kritiek te hebben zich in uw ogen met het eerste integriteitsprincipe van de publieke omroep, die vraagt dat het bestuur bijdraagt aan de «onafhankelijkheid en integriteit van de mediaorganisatie»?

Antwoord 8

Onafhankelijkheid betekent niet dat een omroep niet vanuit een bepaalde signatuur programma's mag maken. De verschillende omroepen hebben juist een plaats in het bestel vanwege hun specifieke identiteit. De inhoud van programma's dient echter wel vanuit eigen redactionele afwegingen en journalistieke principes bepaald te worden en niet op basis van externe politieke of commerciële instructies.

Vraag 9

Hoe beoordeelt u het gegeven dat RvT-lid Gert Jan Mulder het schorsen van Karskens vierde door op X een foto te plaatsen van een feestelijk samenzijn van aantal betrokkenen bij Ongehoord Nederland én de leider van Forum voor Democratie, specifiek in het licht van het feit dat de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021 vraagt dat de Raad van Toezicht onafhankelijk dient te zijn en handelt naar het belang van de publieke mediaopdracht en het feit dat artikel 2.1, lid 2 van de Mediawet vergt dat publieke mediadiensten een media-aanbod verzorgen dat voldoet aan hoge journalistieke en professionele kwaliteitseisen?

Antwoord 9

Het is aan het Commissariaat voor de Media om toe te zien op de naleving van de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021 alsook op de naleving van artikel 2.1, lid 2. Zoals ik hierboven heb aangegeven, is de kwestie bij het commissariaat bekend en heeft het de volle aandacht. En verder herhaal ik dat alle verantwoordelijken binnen de omroep hun verantwoordelijkheden dienen te kennen en te nemen, voorbeeldgedrag te tonen en te zorgen dat iedereen binnen de omroep functioneert binnen de grenzen van de wet.

Vraag 10

Kunt u bevestigen dat oud-presentatrice Blommestijn door de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur is gevraagd per direct terug te keren naar de omroep nu Arnold Karskens geschorst is, zoals Blommestijn zelf aangeeft in het *Algemeen Dagblad*. Zo ja, hoe oordeelt u over de taakopvatting van de Raad van Toezicht als zij zich bezighouden met het (opnieuw) aannemen van één presentatrice?

Antwoord 10

Ik ga niet over het aannamebeleid binnen omroepen, noch heb ik een oordeel over hoe binnen de omroep daarover wordt besloten.

Vraag 11

Kunt u deze vragen elk afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord 11

Ja.